

Internetconsultatie IAK

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Zowel de Europese Commissie als de deelnemende landen aan het Bologna-proces zetten de komende werkperiode in op de sociale dimensie en digitalisering van het hoger onderwijs. Daarbij is veel aandacht voor inclusie én virtual en blended internationaliseren. Internationalisering stond in Nederland politiek en maatschappelijk in een kritisch daglicht, als gevolg van de blijvende groei van de instroom van internationale studenten. De financiering van het hoger onderwijs vanuit OCW staat hierdoor onder druk. Covid19 heeft internationalisering verder bemoeilijkt, mede omdat mogelijkheden beperkter zijn. De laatste jaren is nationaal weinig aandacht geweest voor de Nederlandse student in debatten over internationalisering. Wel is er een toegenomen aandacht voor kwalitatieve en inclusieve vormen van internationalisering. Als gevolg van de Covid-19 pandemie is tevens een flinke digitaliseringsslag geslagen. Tenslotte groeit de wetenschappelijke bewijslast voor vormen van geïnternationaliseerd onderwijs vanuit het land zelf, in aanvulling op mogelijkheden voor fysieke mobiliteit. Er is daarom veel belangstelling voor virtuele internationale samenwerkingsprojecten vanuit docenten en instellingen.

2. Wie zijn betrokken?

Het stimuleren van virtuele internationale samenwerkingsprojecten (of VIS), oftewel een digitaal samenwerkingsproject van Nederlandse studenten met studenten in een ander land, draagt bij aan een kwaliteitsslag van onderwijs. Betrokkenen bij de uitvoering van een virtueel internationaal samenwerkingsproject zijn:

- Een docent werkt samen met een onderwijskundige (en andere benodigde rollen) van de eigen instelling aan een kwalitatief onderwijsprogramma (bottom-up benadering);
- De subsidie gaat naar de instelling om de docent en onderwijskundige tijd en ruimte te geven (uit gesprekken met docenten en coördinatoren is bevestigd dat hier inderdaad de behoefte ligt).
- Via een nog in te richten route worden zowel onderwijskundigen als docenten met advies ondersteunt en getraind om kwaliteit te bieden bij het opstarten van VIS-projecten .

DUSI zal de subsidieregeling uitvoeren.

3. Wat is het probleem?

De Rijksoverheid tracht al jarenlang, in samenwerking met de hoger onderwijsinstellingen en andere stakeholders, de deelname van Nederlandse studenten aan fysieke mobiliteit te vergroten. Dit is zowel een nationaal als een Europees (EC en Bologna) streven. Nederland heeft in vergelijking met andere Europese landen een zeer hoge deelname aan studiepuntmobiliteit, circa 21%¹. De deelname aan diplomamobiliteit behoort met circa 4% tot de laagste in Europa.

Als we de deelname van Nederlandse studenten aan studiepunt- en diplomamobiliteit bij elkaar optellen valt echter op dat de meeste studenten in het Nederlandse hoger onderwijs niet deelnemen. Los van de (bestaande) acties om deelname aan fysieke mobiliteit te verhogen, is het daarom van belang ook voor de 'thuisblijvers' (de grootste groep) een kwalitatieve en disruptieve internationaliseringsactiviteit te verzorgen,

¹ Bologna implementatierapport 2020

waarbij fysieke en financiële belemmeringen voor de student een minder grote rol spelen. En ook in tijden van beperkte reismogelijkheden als gevolg van de wereldwijde Covid19-pandemie is een internationaliseringsactiviteit vanuit Nederland een goed alternatief.

4. Wat is het doel?

Het doel van deze subsidieregeling is het stimuleren van de inzet van virtuele internationale samenwerkingsprojecten binnen het hoger onderwijs. Met een subsidie kan een ho-instelling docenten in samenwerking met een onderwijskundige in staat stellen om tijd te besteden aan het opzetten en onderhouden van een virtueel internationaal samenwerkingsproject; de instelling wordt voor deze uren financieel gecompenseerd.

De subsidie is bedoeld voor ho-instellingen, om docenturen en uren onderwijskundigen vrij te roosteren. Met de beschikbare tijd werken docenten en onderwijskundigen samen aan het ontwerpen of herzien, ontwikkelen en implementeren van een virtueel internationaal samenwerkingsproject.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Virtuele internationale samenwerkingsprojecten worden veelal door enthousiaste docenten in veel eigen tijd opgezet. Daarmee bereiken zij vaak een mooi project, maar doordat er zoveel eigen tijd en energie in zit zijn de projecten vaak snel weer voorbij. Ook is de kwaliteit hierdoor niet altijd even hoog.

De Nederlandse regering heeft al sinds 2014 de wens meer gebruik te maken van internationalisation@home om daarmee de meerwaarde van internationalisering aan zoveel mogelijk studenten mee te geven. Virtuele internationale samenwerkingsprojecten sluiten daarbij ook goed aan bij het streven van het huidige kabinet naar meer inclusieve deelname aan internationaliseringsactiviteiten.

Omdat virtuele internationale samenwerkingsprojecten tijdrovend zijn om te ontwerpen, ontwikkelen en implementeren en het inwinnen van advies en volgen van training duur is, wordt deze vorm van internationalisation@home nog lang niet door elke opleiding en hoger onderwijsinstelling ingezet. Dit, terwijl het wel een kwalitatief goede vorm is van onderwijs met een geinternationaliseerd karakter.

6. Wat is het beste instrument?

Beoogd wordt om het inzetten van virtuele internationale samenwerkingsprojecten te stimuleren en aan te moedigen. Het betreft geen verplichte deelname van instellingen. Derhalve ligt een subsidieregeling voor de hand.

Veelal zijn er al ad hoc projecten, maar nog lang niet altijd worden deze structureel ingebed in het bestaande onderwijsprogramma. Daarmee zijn de projecten van tijdelijk en kwetsbaar omdat ze afhankelijk zijn van enthousiaste individuen. Deze subsidieregeling vormt daarmee een alternatief om meer werk te maken van een goed ontwerp en inbedding van virtuele internationale samenwerkingsprojecten.

Deze subsidieregeling stimuleert het werken met virtuele internationale samenwerkingsprojecten op basis van een kwalitatieve insteek die tracht dit instrument binnen de onderwijsinstelling te borgen als een duurzaam onderwijsinstrument.

De subsidie wordt vorm gegeven op basis van een ministeriële regeling. Deze is gericht op een open activiteit van onderwijsinstellingen waar zij zelf op intekenen.

Deelnemers aan de subsidieregeling worden verplicht mee te werken aan onderzoek, vanuit een nog aan te wijzen partij, waarmee onderzocht wordt of de veronderstelde leeruitkomsten ook daadwerkelijk bereikt worden. Daarmee is na vier jaar (afloop subsidieregeling) inzichtelijk of dit instrument een bewezen meerwaarde heeft.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

- Een *groeïende deelname van Nederlandse studenten aan internationaliseringsactiviteiten*, met name onder de groep die niet deelneemt aan fysieke mobiliteit: de thuisblijvers. Voor deze groep kunnen virtuele internationale samenwerkingsprojecten tevens een opstap zijn naar deelname aan fysieke

mobiliteit, dit is echter niet het hoofddoel van deze regeling.

- *Inbedding van VIS projecten in regulier onderwijs.* Dit project dient als katalysator om VIS projecten structureel in te bedden in (bestaande) onderwijsprogramma's. Daarmee een blijvende toevoeging aan het onderwijs, ook wanneer er weer volop mogelijkheden zijn voor fysieke mobiliteit.
- *Leeruitkomsten leidend maken bij het inrichten van een geïnternationaliseerd onderwijsprogramma.*
- Docent verbetert in samenwerking met onderwijskundigen kwaliteit van onderwijsprogramma én voegt een geïnternationaliseerd karakter toe aan regulier programma(= structureel inbedden in onderwijsontwikkeling van de instelling).
- De regeldruk voor deelnemende instellingen is beperkt.
- Een rapport met informatie over leeruitkomsten van VIS, uitgevoerd onder deelnemende instellingen door een nog aan te wijzen partij.